

Evangelie van Johannes

Was Christus Jezus God zélf?

In het Evangelie van Johannes wordt de nadruk gelegd op de Goddelijkheid van Jezus Christus. Het eerste hoofdstuk maakt hier duidelijk 'een punt van'. Vandaar dat wij op dit onderwerp dieper ingaan.

Eén van de moeilijkste vragen in het Christelijke geloof is de positie van Christus Jezus. Jarenlang hebben kerken het dogma van de "drie-eenheid" verkondigd, om zo aan te tonen dat Christus Jezus "goddelijk" was. Maar, "de Bijbel leert dat God één is" (Deuteronomium 6:4), en "niet bestaat uit drie personen" zo werpen anderen tegen. Hoe zit dat nu?

In de Starters Cursus is hier al kort over gesproken. Zoals gezegd is dit een zeer moeilijk onderwerp, wat voor ons mensen niet eenvoudig te bevatten lijkt. Toch is de Bijbel zeer duidelijk in deze zaak.

Dit artikel zal de volgende zaken bespreken:

- * de Bijbelse aanduidingen van Christus Jezus als wel God (JHWH) en de overeenkomsten daarin. Daarmee aantonend dat Christus Jezus God zélf is;
- * Christus Jezus als volledig mens

Het 2e artikel

Het 2e artikel belicht een aspect dat we in de andere Evangeliën niet zo duidelijk zien: het feit dat de Here zich ook ten opzichte van de Samaritanen openbaart als de Messias en dat de Samaritanen als "type" van de Gemeente kunnen fungeren.

Was Christus Jezus God Zelf?

Door: D.T. Brinkman

Bijbelse aanduidingen: Jezus is God

De tabel met teksten toont aan dat zowel de Here Jezus als God (JHWH) beiden dezelfde oorsprong, macht, heerschappij etc. uitoefenen. Dit kan alléén wanneer zij niet twee zijn maar één en dezelfde persoon! Lees alle teksten na en vergelijk ze!

<i>Christus Jezus</i>	<i>IS</i>	<i>God (JHWH)</i>
Joh. 1:3 - Door Hem zijn alle dingen geschapen; Kol. 1:16,17 - alle dingen, in de Hemel en op aarde, de zichtbare en onzichtbare, zijn door Hem geschapen	Schepper	Job 33:4 - God de schepper; Jes. 40:28 - God is de schepper
Openb. 1:17 - Ik ben de Eerste en de Laatste; Openb. 2:8, Openb. 22:13. Alpha en Omega.	Eerste en de laatste	Jes. 41:4, Jes. 44:6, Jes 48:12 - Ik ben de eerste en de laatste.
Joh. 8:24, 8:58, 13:19 - Christus Jezus noemt zichzelf de "Ik Ben" (= de naam van God!)	Ik Ben	Ex. 3:14 - God maakt zich bekend als de "Ik Ben" aan Mozes; Jes. 43:10, Deut. 32:39
2 Tim. 4:1 - Christus de Rechter; 2 Kor. 5:10 - rechterstoel van Christus	Rechter	Joel 3:12 - God zal alle volken richten (als Rechter optreden); Rom 14:10 - rechterstoel Gods
Mat. 2:2 - Christus de Koning; Luk. 23:3, Joh. 19:21 - Koning Israël (der Joden)	Koning	Jer. 10:10 - de Eeuwige Koning; Jes. 44:6-8 - Koning van Israël vgl. ook Psalm 47
Jh. 8:12 "Ik ben het licht der wereld" Vgl. Jh. 1:7-9, Luk. 2:32	Licht	Psalm 27:1, Jes. 60:20, 1 Jh. 1:5 "God is licht, in Hem is in het geheel geen duisternis.
Jh. 4:25, 26 "Ik weet dat de Messias komt, die Christus genoemd wordt; wanneer die komt zal Hij ons alles verkondigen. Jezus zeide tot haar Ik die met u spreek ben het", 1 Jh. 4:14 "Heiland (=Redder) der wereld". Messias betekent "de gezalfde" (=Christus in het grieks, Joh. 1:41).	Redder (= Heiland, verlosser)	Jes. 43:3 "Want Ik, de Here, ben Uw God, de Heilige Israëls, uw Verlosser ". Grondtekst (hebr.) = mushiok. Dit betekent of is elders ook vertaald als "redder" (Jes. 47:15), "uw redder" of "degeen die u redt" (Jes. 49:26), en "verlos u" (Jer. 30:10).
Jh. 10:11 "Ik bende goede Herder. De goede Herder zet zijn leven in voor de schapen. Hebr. 13:20 "de grote herder der schapen".	Herder	Psalm 23 "De Heer is mijn herder" Jes. 40:11 "Hij zal als een herder zijn kudde weiden, in zijn armen de lammeren vergaderen.."

Het feit dat de Here zichzelf aan God gelijk stelde, dat Hij daarmee, gezie de belijdenis van Israël, aangaf God te zijn, was de reden dat het Sanhedrin hem de dood schuldig achtte. "Van nu af aan zal de Zoon des mensen zijn gezeten aan de rechterhand Gods. En zij zeiden allen: zijt Gij dan de Zoon van God? Hij zeide tot hen: Gij zegt zelf dat ik het ben. En zij zeiden: wat hebben wij verder voor getuigen nodig? Zelf hebben wij het immers uit zijn mond gehoord" (Lukas 22:69-71).

Christus Jezus volledig mens

Was Jezus een mens als u en ik? Van vlees en bloed? Hoe was het dan mogelijk dat Hij kon opstaan uit de dood? Al deze vragen en -met name- het menselijke ongeloof hebben er toe geleid dat er allerlei theorieën zijn bedacht door mensen. Niet alleen uit ongeloof, ook uit onbegrip! Eén van de bekendste is de leer van de drie-eenheid. De gedachte dat God bestaat uit drie personen.

Wanneer we de Bijbel echter op de normale manier lezen, zoals het er staat, dan kan de conclusie niet anders zijn dat (a) de Here Jezus God zélf was, en (b) dat Jezus daadwerkelijk op deze aarde is geweest. Letterlijk geboren -uit een meisje, Maria- als mens van vlees en bloed. En zo stierf Hij ook. Aan een kruis, gehangen tussen twee misdadigers. Maar Hij toonde Zijn Goddelijkheid door iets te doen wat géén mens kon doen: opstaan uit de dood!

Johannes schrijft dan ook in zijn boek, het Evangelie van Johannes, hoofdstuk 1:14 "Het Woord is vlees geworden". Na éérst te hebben uitgelegd dat Het Woord in het begin bij God was en dat het Woord God was. En dít Woord, God zélf, werd "vlees". Met andere woorden, in het éérste hoofdstuk van zijn Evangelie vertelt Johannes ons dat God, in de gedaante van een mens, naar deze aarde kwam. Daarmee zorgde God er voor, Joh. 1:12, dat alle mensen die in Hem -God!- geloofden van Hem de macht hadden gekregen om Zijn kind te worden! Dat is toch fantastisch nieuws? Alle theologie ten spijt, de boodschap is eenvoudig, recht toe recht aan: God kwam naar deze aarde in Christus Jezus om er zélf voor te zorgen dat de relatie tussen de mensen en Hem hersteld werd.

Dit kon God alleen doen door als een mens van vlees en bloed naar deze aarde te komen. Want, door één mens -Adam- was de zonde ín deze wereld gekomen en moest door één mens, Christus Jezus, worden bedekt of weggenomen. Zo werd de Wet vervuld, de "eis der wet" werd volbracht - vandaar, Joh. 19:30 - dat Jezus, aan het kruis, zei: "Het is volbracht". In onze woorden vertaald: "Het werk zit er op". Zijn taak was volbracht, Hij was gestorven voor de zonde. En nu, vlak daarna, bewees Hij dat door op te staan uit de dood.

Bronnen:

- * CHRISTIAN APOLOGETICS & RESEARCH MINISTRY
- * Bible Notes (The Sword)
- * ISA (Interlinear Scripture Analyzer)

Hij moest door Samaria gaan

D.T. Brinkman

De vrouw zei tot Hem: Ik weet dat de Messias komt, die Christus wordt genoemd; wanneer Die is gekomen, zal Hij ons alles verkondigen. Jezus zei tot haar: Ik ben het, die tot u spreek.

Het overkomt me weleens dat ik een gedeelte lees in de Schrift en daarbij denk: "Dat moet ik noteren om later eens nader te bekijken". Vervolgens gaat het briefje met de betreffende tekst aan het prikbord of achter in de Bijbel en komt soms maanden later weer eens "boven water".. Op dat moment weet ik natuurlijk allang niet meer welke gedachten en/of associaties ik had bij een dergelijk gedeelte. Ook bij onderstaande gedeelte was dit zo gebeurd, maar gelukkig waren mijn notities deze keer iets uitgebreider!

Joh. 4:1-42 (Herz. Voorhoeve Vertaling)

Toen nu de Heer vernam, dat de farizeeën gehoord hadden dat Jezus meer discipelen maakte en doopte dan Johannes (hoewel Jezus Zelf niet doopte, maar zijn discipelen), verliet Hij Judea en ging weer naar Galilea. En Hij moest door Samaria gaan. Hij kwam dan bij een stad in Samaria, Sichar geheten, dicht bij het veld dat Jakob zijn zoon Jozef had gegeven.

En daar was de bron van Jakob. Jezus dan was vermoeid van de reis en ging zo bij de bron zitten. Het was ongeveer het zesde uur. Er kwam een vrouw uit Samaria water putten. Jezus zei tot haar: Geef Mij te drinken. (Want zijn discipelen waren weggegaan naar de stad om voedsel te kopen.)

De Samaritaanse vrouw dan zei tot Hem: Hoe vraagt U die een Jood bent, van mij te drinken die een Samaritaanse vrouw ben? Want Joden hebben geen omgang met Samaritanen. Jezus antwoordde en zei tot haar: Als u de gave van God kende en Wie Hij is die tot u zegt: Geef Mij te drinken, dan zou u aan Hem hebben gevraagd en Hij zou u levend water hebben gegeven. De vrouw zei tot Hem: Heer, U hebt geen puttemmer en de put is diep; waar hebt U dan het levende water vandaan? Bent U soms groter dan onze vader Jakob, die ons de put heeft gegeven en die er zelf uit heeft gedronken, en zijn zonen en zijn vee? Jezus antwoordde en zei tot haar: Ieder die van dit water drinkt, zal weer dorst hebben; maar ieder die drinkt van het water dat Ik hem zal geven, zal in eeuwigheid geen dorst hebben; maar het water dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een bron van water dat springt tot in het eeuwige leven. De vrouw zei tot Hem: Heer, geef mij dat water, opdat ik geen dorst heb en ik niet meer hier kom om te putten.

Hij zei tot haar: Ga heen, roep uw man en kom hier. De vrouw antwoordde en zei tot Hem: Ik heb geen man. Jezus zei tot haar: U hebt terecht gezegd: Ik heb geen man; want vijf mannen hebt u gehad, en die u nu hebt is uw man niet; dit heb u naar waarheid gezegd. De vrouw zei tot Hem: Heer, ik zie dat U een profeet bent. Onze vaders hebben op deze berg aanbeden, en u zegt dat in Jeruzalem de plaats is waar men moet aanbidden. Jezus zei tot haar: Geloof Mij, vrouw, er komt een uur dat u noch op deze berg, noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden. U aanbidt wat u niet weet; wij aanbidden wat wij weten, want de behoudenis is uit de Joden. Maar er komt een uur, en het is er, dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid; immers, de Vader zoekt zulke personen die Hem aanbidden. God is een geest, en wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid. De vrouw zei tot Hem: Ik weet dat de Messias komt, die Christus wordt genoemd; wanneer Die is gekomen, zal Hij ons alles verkondigen. Jezus zei tot haar: Ik ben het, die tot u spreek.

En hierop kwamen zijn discipelen en verwonderden zich dat Hij met een vrouw sprak; toch zei niemand: Wat zoekt U? of: Wat spreekt U met haar? De vrouw verliet dan haar watervat en ging weg naar de stad en zei tot de mensen: Komt, ziet een mens die mij alles heeft gezegd wat ik heb gedaan. Is Deze niet de Christus? Zij gingen de stad uit en kwamen naar Hem toe. Intussen vroegen de discipelen Hem aldus: Rabbi, eet. Maar Hij zei tot hen: Ik heb voedsel om te eten dat u niet kent.

De discipelen dan zeiden tot elkaar: Heeft iemand Hem soms iets te eten gebracht? Jezus zei tot hen: Mijn voedsel is, dat Ik de wil doe van Hem die Mij heeft gezonden en zijn werk volbreng. Zegt u niet: Het zijn nog vier maanden, dan komt de oogst? Zie, Ik zeg u: Slaat uw ogen op en aanschouwt de velden, want zij zijn al wit om te maaien. De maaier ontvangt loon en verzamelt vrucht voor het eeuwige leven, opdat zich samen verblijden de zaaier zowel als de maaier. Want hierin is de spreuk waar: De een zaait, de ander maait. Ik heb u gezonden om te maaien wat u niet hebt bearbeid; anderen hebben het bearbeid en u bent op hun arbeidsterrein gekomen. Velen nu van de Samaritanen uit die stad geloofden in Hem om het woord van de vrouw, die getuigde: Hij heeft mij alles gezegd wat ik heb gedaan. Toen dan de Samaritanen naar Hem toe waren gekomen, vroegen zij Hem bij hen te blijven; en Hij bleef daar twee dagen. En er geloofden er veel meer om zijn woord; en zij zeiden tot de vrouw: Wij geloven niet meer op uw zeggen, want wijzelf hebben Hem gehoord en weten dat Deze waarlijk de Heiland van de wereld is.

DE SAMARITANEN

Opvallende zinssnede: "Hij moest door Samaria gaan".
2 vragen die bij het lezen van dit gedeelte opkomen:

- * Was dit, voor de reis, absoluut noodzakelijk?
- * Wat is er zo bijzonder aan Samaria?

Om de eerste vraag maar kort te beantwoorden: nee, noodzakelijk was het niet. De Heere bevond zich in Judea en wilde vandaar naar Galilea reizen (hij ging onder andere naar Kana, Jh. 4:46). Galilea ligt noordelijk ("boven") Samaria. Judea ligt ten zuiden van Samaria. Men kon echter ook, in plaats van door Samaria, via een omweg reizen; via het 'over-Jordaanse' gedeelte van Palestina. De Heere nam echter een 'berg-route', richting Sichar in Samaria. De route Jeruzalem - Jericho ("bergafwaarts") en dan via het over-Jordaanse was, gelet op de landkaarten, een eenvoudiger cq. minder vermoeiende route geweest (vlakker land). Er staat dan ook niet voor niets in vers 6 dat de Heere vermoeid was van de reis.

Ik denk dat we in dit opzicht dan ook niet uit het oog moeten verliezen waarom de Heere Judea verliet; zie 4:1-3. De Farizeën 'lagen op de loer'. Hij zal, naar mijn overtuiging, daarom een route genomen hebben die voor de meeste Joden niet gebruikelijk was. Uit "veiligheidsoverwegingen" moest Hij daarom door Samaria!

Dat brengt ons meteen op de tweede vraag: Wat is er met Samaria aan de hand? Wie zijn de Samaritanen?

De Joden -over het algemeen- verachtten de Samaritanen. De reden hiervoor gaat terug tot de Babylonische Ballingschap (zie: Ezra, Nehemia). In die tijd was de door veroveraars gebruikte tactiek het volgende: voer, in een land wat je veroverd hebt, de intelligentia, rijken, adel en invloedrijken weg en laat de armen maar met rust. Verder breng je in het overwonnen land andere volken binnen. Daardoor ontstaat een mengvolk, wat zeker geen nationalistische gevoelens zal hebben en daardoor ook niet snel in opstand zal komen. Dit mengvolk, in Israel, van "geïmporteerde" volken en achtergebleven arme Joden was het Samaritaanse volk. De "echte" Joden, die later uit de ballingschap terugkeerden, zie onder andere Ezra 2, Neh. 13:23-27, verachten dit mengvolk. Immers, vermenging met andere volken was de Jood niet toegestaan (Ex. 13:15-16, Deut. 7:1-4).

Toch verwondert het de discipelen niet echt dat de Heere in gesprek was met een Samaritaan, wellicht was hen onderweg door de Heere de reden van de reisroute toegelicht, maar verwondert het hen wél dat Hij in gesprek was met een vrouw. Dit heeft natuurlijk alles te maken met het feit dat de Joden vanuit hun traditie, NIET vanuit de Schrift!, en ook vanuit de traditie van omringende volken, de vrouw een enigszins onderbedeelde plaats hadden gegeven. Overigens vinden we dit in de Nieuwtestamentische Gemeente later niet meer zo terug. De Heere geeft man en vrouw beiden een duidelijke taak, óók binnen de gemeente!

Door vorenstaande is denk ik al wat meer duidelijk over de verzen 1 tot en met 9.

DE MESSIAS

Het Johannes-evangelie is niet geheel chronologisch, hiervoor moeten we bij het Lucas-evangelie zijn, maar toch is het opvallend dat hier, in Hoofdstuk 4, de Heere zich voor het éérsst openbaart als de beloofde Messias tegenover een vrouw die niet gerekend kan worden tot de Joden, het volk waar Zijn komst in de éérsste plaats voor was bedoeld.

Hij spreekt, tegen deze Samaritaanse vrouw, onomwonden: "Ik ben het, die tot u spreek", nadat zij Hem had gezegd te weten dat de Messias zou komen. De Samaritanen waren namelijk zeker wél gelovigen!

Ook nu nog bestaat er een groep van ongeveer 500-600 Samaritanen. Ik heb gelezen dat zij zelfs trouwer de Wet van Mozes hanteren dan menig (religieuze) Jood! Heel bijzonder dus, dat de Heere zich hier aan, in Joodse ogen, "afvalligen" --en dan ook nog een 'gevalen vrouw'-- voor het eerst openbaart!

Hij blijft in deze stad twee dagen, om de mensen uit de stad te leren. Het volgende gedeelte viel mij ook op:

Toen dan de Samaritanen naar Hem toe waren gekomen, vroegen zij Hem bij hen te blijven; en Hij bleef daar twee dagen. En er geloofden er veel meer om zijn woord; en zij zeiden tot de vrouw:

Wij geloven niet meer op uw zeggen, want wijzelf hebben Hem gehoord en weten dat Deze waarlijk de Heiland van de wereld is.

De mensen geloofden éérst vanwege het getuigenis van de vrouw. Zij had hen verteld de Messias, te hebben ontmoet. Nu heeft men twee dagen onderricht ontvangen en concludeert men uit Zijn woorden: Hij is de Heiland! Dat is bijzonder. Zij handelen hiermee volledig in overeenstemming met Rom 10:17

"Zo is dan het geloof uit het horen en het horen door het Woord van Christus".

Hier is nog iets bijzonders mee aan de hand. Schreef Paulus ook niet dat de Joden een teken verlangen? En desondanks geloofden zij niet.. En daarmee is, naar mijn mening, dan ook de conclusie gerechtvaardigd dat, ondanks dat de Samaritanen de Wet hielden en God aanbaden, zij meer 'heidens' dan Joods waren.

- Hoe konden zij anders geloven door het horen?
- Hoe konden zij anders geloven zonder tekenen?

Ondanks dat zij 'heidens' waren, gaf de Heere Zichzelf voor het eerst bloot aan hen! Openbaarde Hij Zichzelf ten volle (Ik Ben = de door God aan Mozes gegeven naam!) aan hen!

De Heere was een Jood, voluit! Hij hield de Wet, als enige kon Hij deze volbrengen. In dat opzicht was Hij een 'super-Jood', want Goddelijk. Toch ging Hij naar deze ver afgedwaalde mensen om hen in te lichten en hen te leiden tot waar geloof.

"Ik heb Uw naam geopenbaard aan de mensen die Gij mij uit de wereld gegeven hebt. Zij behoorden U toe en Gij hebt hen Mij gegeven en zij hebben Uw Woord bewaard. Nu weten zij dat al wat Gij Mij gegeven hebt, van U komt. Want de woorden, die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven en zij hebben ze aangenomen en in waarheid erkend, dat Ik van U ben uitgegaan, en zij hebben geloofd dat Gij Mij gezonden hebt" (Joh. 17:6-8).

TYPE VAN DE GEMEENTE

Naar mijn mening is het mogelijk in de Samaritanen een type (beeld) van de (eerste) Gemeente zien: een mengeling van Joden en Heidenen, waaraan de Heere zich volledig openbaart, en dat Hij door de Joden -als Vólk- is verworpen: vrs. 1-3 geeft hiervoor een aanwijzing. De Joden (dit woord wordt in NT zin vaak gebruikt om de religieuze leiders van het volk aan te duiden), wilden Hem niet, integendeel. Daardoor werd Hij wel gedwongen te gaan naar het verachtte: de Samaritanen.

Dit beeld komt overeen met het ontstaan van de Gemeente. De Joden, als volk, wilden de verlossing, door de Heere in eerste instantie aangeboden aan hén, niet, waardoor de verlossing aangeboden werd aan anderen: de door Joden verachtte heidenen.

Zie in dit verband ook Joh. 10:16; Matt. 22:1-14.